

Hbs-Coevorden-verhaal

Eendje ga je mee.

(Allard van Lenthe, 2023)

Ik zit op de Rijkskweekschool Coevorden en loop stage in de eerste klas van de katholieke basisschool in Slagharen. Het is vlak voor de zomervakantie 1964.

Ik ben protestant, ik heb niks met het katholieke onderwijs, maar op de Rijkskweekschool Coevorden moeten de studenten van alle markten thuis zijn. Ook van katholiek onderwijs.

Ik sta achter in de klas en kijk hoe de juf van de klas het doet.

De juf heet Anna Dorgelo. Ze komt uit Utrecht en vervangt voor een periode van drie maanden de zieke leerkracht van de eerste klas. Dat is haar werk: zieke leerkrachten vervangen!

Juf Anna doet het goed. Ze kijkt stralend rond en knikt de kinderen bemoedigend toe. Mij geeft ze nu en dan een knipoog; soms knikt ze me even toe, met beide ogen dicht.

Ze draagt een zwerige rok tot op haar knieën, zweeft door het klaslokaal en hurkt neer bij de bankjes van kinderen die geholpen moeten worden.

Af en toe trekt de juf haar schoenen uit. Dan zweeft ze op blote voeten door het klaslokaal. Ze neemt ons voor zich in, ik smelt.

Na schooltijd zitten we naast elkaar en bereiden de volgende week voor. Heel gezellig.

We hebben het over het lezen van eerste klassers. Hoe je leert lezen. De een door te kijken en te vergelijken met beelden, de ander 'op het gehoor' en weer een ander door de beweging, door het schrijven.

Ze prijst mij aan wanneer het hoofd van de school bij ons langs komt met een vraag over de begeleiding van de klassen die mee lopen in de Avondvierdaagse.

Wanneer er iets is wat ik samen moeten doen, gaat Anna naast mij staan en legt ze haar arm om mijn heup. 'Appeltje eitje, dat is een mooie klus voor ons!'

In een gymzaal voert juf Anna het stoeien met meester Allard in: de kinderen mogen mij met z'n allen omver duwen en de juf helpt hen mee.

Wanneer meisjes uit de klas mijn lange haar in een paardenstaart willen leggen, roepen ze al snel de hulp in van de juf. Die maakt er een tulband van.

Het wordt nog gezelliger.

Anna woont in een gastverblijf van het Slagharense nonnenklooster Sint Antonius en op zondagmiddagen mag zij daar bezoek ontvangen.

Ze leidt me rond en vertelt over de heiligen die in het klooster zijn afgebeeld.

De heilige Antonius natuurlijk. Die helpt je wanneer je iets kwijt bent. Van Antonius heeft Anna veel plezier, want ze is altijd van alles kwijt.

Dan heb je Christophorus, Franciscus van de vogeltjes, Clara van Assisi en Maria moeder van God natuurlijk. Wanneer je ze er om vraagt, beschermen ze je.

Ik ben protestant, ik heb niks met de heiligen, maar ik heb er ook niks op tegen.

'Helpen heiligen je ook om in de hemel te komen?' vraag ik.

'Nee,' zegt Anna, 'daar gaan de heiligen niet over.'

Zij stelt me voor aan de moeder overste van het klooster.

'Ik ben bezig om deze jonge man katholiek te maken!'

'Je doet je best maar,' zegt de moeder.

Voor het geval ik de klas een keer van haar moet overnemen, leert ze mij bidden.
Heilige Maria, Moeder-van- God-de-Heer-is-met-U, U bent de gezegende onder de vrouwen
en gezegend is Jezus de vrucht van uw schoot.'

In haar kloosterkamer draaien we plaatjes van de Utrechtse student Jaap Fischer, de singer-
songwriter van het eerste uur.

Twee monniken, die op een berg wonen en meerstemmig willen zingen. Tiereliere-lier,
tiereliere-lazerus. Het hutje in het bos, Eendje ga je mee, zwemmen met z'n twee.

We kennen de tekst, we zingen het mee.

Af en toe dansen we wat, af en toe stoeien we wat. We vinden van elkaar dat we lekker
ruiken. Mmmm!

Op een zonnige zondagmiddag gaan we zwemmen. Ik weet een afgelegen meertje in het bos
van het landgoed De Scheere en Anna weet hoe je het met het zwemmen-met-z'n-twee moet
doen .

Ze kleedt zich uit, loopt naakt het meertje in en zwemt naar het midden.

Ik doe haar na, haal haar in en breng haar reddend zwemmend naar de overkant.

Buiten adem liggen we in het gras.

Ze aait me en fluistert me iets in mijn oor. Ik versta niet wat ze zegt, maar het gaat me door
merg en been.

Dan slaat ze haar been over me heen, zoals je op een mannenfiets stapt; zoals je een been over
het zadel slaat.

'Het kan!' zegt ze.

Dan doen we het.

We gaan nog een paar zondagen naar het meertje in het bos van het landgoed De Scheere.

Dan is het over en uit.

De zomervakantie begint, het afscheid nadert, ik voorvoel een gemis.

Mijn stage is voldoende. Ik krijg de vermelding, dat ik me goed heb verdiept in het
katholieke onderwijs en in het leren lezen van eersteklassers.

Juf Anna gaat Slagharen verlaten, ze weet nog niet waar naar toe. Misschien een school in
Dokkum.

Ze zit er niet mee. Wellicht heeft ze een onderonsje met een heilige, maar ze is gewend om
ergens te komen en te gaan. 'Iedereen is vervangbaar!' zegt ze

Ik ga met een Christoffeltje van Anna op vakantie naar Engeland en stuur haar per adres het
Klooster Sint Antonius Slagharen ansichtkaarten.

Na mijn vakantie probeer ik Anna op te sporen.

De moeder overste van het Antoniusklooster zegt dat ze terug is naar haar ouders in Utrecht.

'Is ze niet naar die school in Dokkum gegaan?

'Ik weet het niet,' zegt de moeder, 'Ze heeft ook contact met een missionaris in Kameroen!'

Nee, het adres in Utrecht kan de moeder overste mij niet geven. Dat is privé.

Zo verdwijnen Anna Dorgelo en ik uit elkaars leven.

Iedereen is vervangbaar, alleen juf Anna van de katholieke basisschool in Slagharen niet.

